

SETMANARI POPULAR

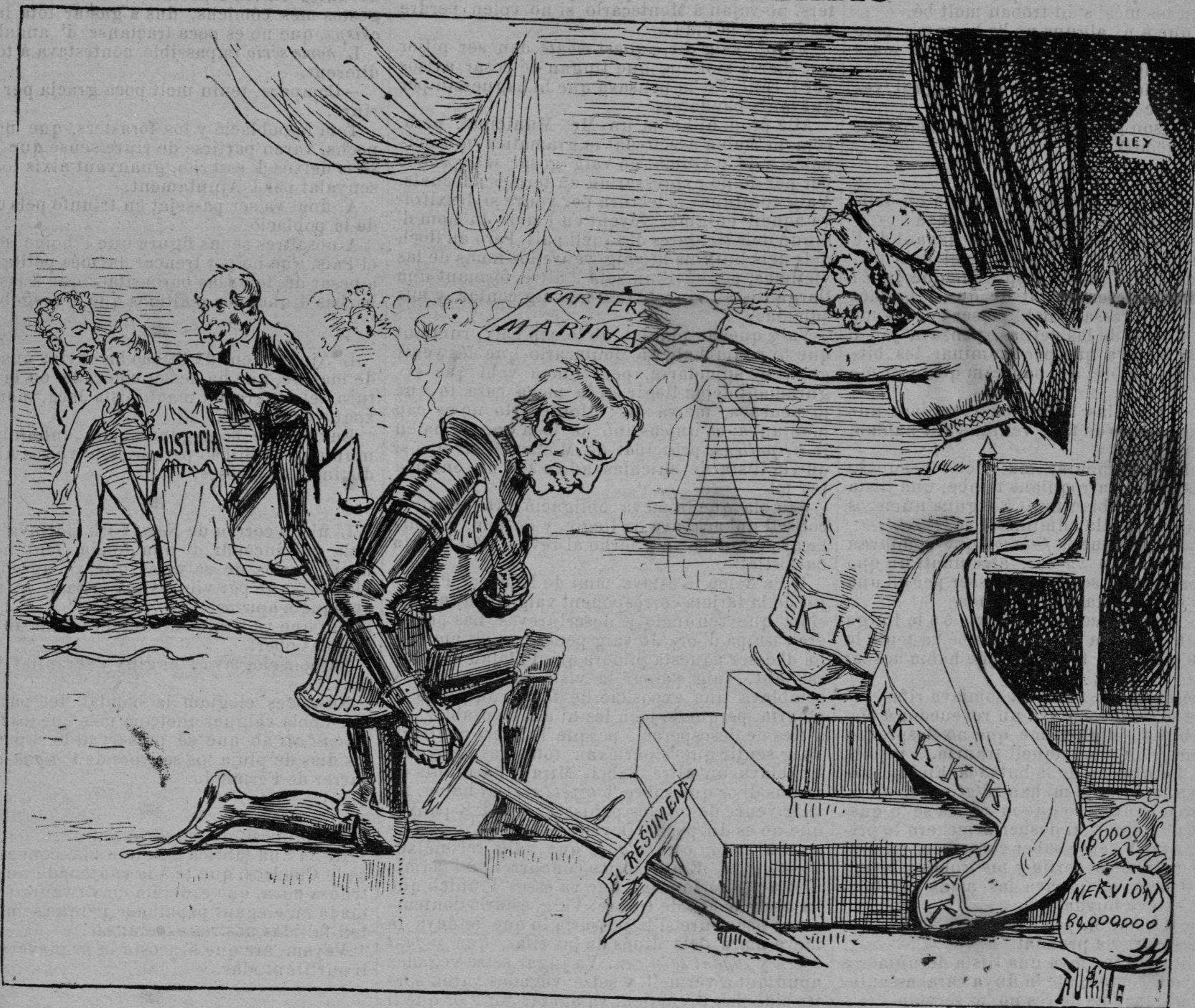
Sortirà 'ls dissabtes.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PAU DE LA ENSENYANSA, 1, 1.ER, 2.^A

Número sol 5 céntims.

Preu de subscripció: 3 pessetas al any.

GLORIFICACIÓ DEL DESAFÍO

Batiéndose como bueno,
él de la Ley se burló;
sin miedo á que le hiriera
la bala que no salió.

(JOAN TENORIO PETIT).

LA RIFA

La formació dels pressupostos ha donat lloch a una observació que 's presta a serias meditacions.

Cap de las fonts de riquesa nacional ha arribat a donar lo tribut ab qué havia de contribuir a las cargas del Estat.

Solament las *loterías*, element de ruina pera 'l poble, han arribat a la xifra ficada; y encara ab un excés de DIVUYT MILIONS. ¡Quin termóme tre més preciós pera veure lo mals qu' están los temps que corren!

Vistos aquets datos, sense ser estrólench, brui-xot ni profeta, podria fer lo pronóstich de lo que succehiria si, en lloch de ploure aigua, plo-guessin *naps* de plata. De segur que aquell dia tothom se tiraria *al carrer*. Y no per crida visca 'n Pau ó 'n Pera, sino per omplirse las butxacas de *naps*.

Perque, desenganyarse: los diners que 's posan a la rifa, ó 's prenen a las *bessas*, robant aixís al cos lo *combustible* que necessita per mantenirse com cal; ó 's trauchen de la Caixa d' ahorros, ahont los trobariam a la vellesa ó bé 's prenen a l' agricultura, a l' industria y al comer, que ab aquestos divuyt millons podrian paliar una mica aquesta *tisis* que 'ls corseca.

Dirant que 'ls pochos que tenen la sort de traure (no parlo dels que *trauchen* los diners de la butxaca per comprar bitllets que no surten premiats, y son los més) s' hi troban molt bé.

No diré que a n' alguns no 'ls hi passi; pero sempre 'n recordo de lo que 'm deya la mare quan jo era petit:

—Mira, noy, los dinés de las rifas jugant venen y jugant se 'n van.

Y després, ¿son gayres los sortosos comparats ab los desgraciats?

Quan jo comensava a estudiar, tenia un deliri per la rifa; tots los dinés m' hi gastava.

Cada deu dias m' haurian trobat davant de l' administració mirant la llista oficial dels números premiats. Y aixó, després de que ja *El Toreo* m' havia desenganyat de que n' hagués tret cap de las grossas. ¡Bah! potser encara me 'n tocará alguna de las petites, pensava jo. Y plé de bona fé, feya qua per examinar los bitllets, caminant sobre un paperám que casi me glassava.

Al peu d' aquellas llistas ens reuniam uns quants *primos*, que de tant veurens allí habiam ja fet coneixensa.

Contribuia a augmentar ma afició, y suposo que la dels altres parroquians també, una llista dels premis que habian tocat a alguns números despatxats en aquella administració.

Donchs de tots aquells *fulanos* que somiavan la *grossa*, no mes un va eser afatunat; un que un dia la *grossa* que somiava va ésser per ell una realitat, y s' embutxacá la dinerada.

Com que todas las cosas a la curta ó a la llarga tenen son fi, la meva fal-lera també va tenir lo seu. Si 'us plau per forsa, perque havia acabat los dinés.

Pero apesar de tot, cada nit somiava rifas. Somiava que se 'm presentava un revenedor a oferirme un bitllet, diguentme que no despreciés la sort, que 'l número aquell trauria... y jo hi afegia: si, los quartos de la butxaca. Ell insistia, y jo li deya: apártat ja m' han *ri/at* prou.

Pero perçó lo número que m' oferia se 'n quedava ficat al magí, y al despertarme era lo primer que veyia. Y sense saber com, com un foll, sense saber que feya, sortia y me trobava davant l' administració, me posava las mans a la butxaca... ¡Y estava buyda!

Passaba de llarch, pero apuntava 'l número per veure si sortiria premiat.

A cada sorteig me feya una llista de números bonichs, però sempre me 'n duya carabassa: las mevas combinacions de res no 'm servian.

Aquest sistema d' escullir números sense haberlos de pagar me va interessar tant, que al últim va ser per mi un verdader divertiment. Y vaig agafar la costum de ferho a cada sorteig, y de ficar a la guardiola los dinés que m' habian de costar los números. Al cap d' algunas setma-

nas, la fressa que feya la guardiola quan la so- rollava, me feu comprendre que si sempre ho hagués fet aixís n' hauria tret més profit, perque tindria mes dinés y menos enrabiadas.

Arribá 'l dia d' entrar en quinta, y no hi va haber més remey que trencar la guardiola. De dinés ja n' hi havia, pero no tants que bastessen pera comprá 'l soldat. Pero com que tinch las camas curtas, que per ço 'm diuhen *Cametas*, no vaig arribar a la mida, y aquells dinés varen servir per una medicina que 'l metje 'm va re- ceptar, y que consistia en un viatge pera estirar las camas.

Com que m' agradan molt los *macarronis*, vaig escullir lo viatge a Italia ab preferencia 'l que 'm proposava la meva mare, que volia qu' anés a Londres. Lo que jo li vaig dir: vosté sab la pó que 'm fan los *inglesos* sab també que sempre 'm queixo de que aquí 'm cuynan malament los *macarrons a l' italiana* doncas deixim anar a Italia que me 'ls donarán a la *italiana veritable* y no hi trobaré cap *inglés*.

Dit y fet; vaig empendrer lo viatge que jo des- itjava; la mare a tot se va avenir. Com que 'l viatge havia d' ésser per terra, perque l' havia de fer a peu, vaig passar per Fransa cap a Niza, sentint los saboyans com cantavan la *xiuxiri- nella*. Pero avans de toparme ab cap d' aquets petits artistas, ó artistas en petit, vaig topat ab un quadro negre, lo primer qu' he vist d' aquet género. Ja 'ls explicaré com va ésser.

Vaig veure un avís que deya: «Senyors foras- ters, no vajan a Montecarlo si no volen perdre 'ls dinés y la vida»

¡Fúalo! vaig dir, aquest *monte* deu ser pitjor que Sierra morena, que tingan de posar avisos per l' estil. No 'm pensava que hi haguessin per qui tants bandolers.

Allá prop hi havia un Mr. Municipal, pero, com m' havia descuydat la gramática munici- palesca de 'n Gumá, no vaig gosar *interpelarlo* per por de no expressarme en termes adequats. Vaig continuar la lectura per veure si desxifra- va aquell enigma, veyent en l' avís lo nom d' algun dels Melgares d' aquell país. Pero en lloch dels dels butxins hi vaig veure los noms de las víctimas, posats l' un sota l' altre formant una llarga llista. Vint y tants ne vaig contar, y tots suicidas.

Vaig quedar plantat, ab lo cap baix, rumiant que hi podia haber a Montecarlo que fés venir ganas de suicidarse; pero 'l meu vehí que se- gurament debía llegir en la meva cara lo que jo pensava, me va dir: Montecarlo no es cap montanya; es un cassino de joch que hi ha en lo *liliputiense* principat de Mónaco. Llavoras si que la llista de suicidas no va ser un enigma per mí.

Sembla que la meva obligació era seguir lo consell qu' acabava de llegir, y no anar a Mon- tecarlo; donchs vaig ferho al revés. ¡Pot tant la curiositat!

L' en demá ja estava camí de Mónaco. Prove- hit de la tarjeta corresponent vaig entrar al cas- sino, que renunció a descriurevos. Las parets eran un pá d' or. Jo vaig pensar: molt amarga ha d' ésser aquesta píldora que l' hajan de dau- rar tant. Vaig passar la vista pels jugadors y semblava una exposició de folls; uns folls d' alegríia, perque lo joch los hi era favorable; los altres de desesperació perque 'ls hi era contrari. Vaig sentir que 's parlavan todas las llenguas, semblava un' altre Babel. Mirant los munts de pessas d' or que sobre 'l *tapets vert* hi havia, ne vaig veure de tots los pahissos: fins d' Espanya, que no es dir poch. Devant lo piló d' or espa- nyol hi havia un *fulano*, que vaig reconéixer desseguida. Era lo sortos concurrent a l' admi- nistració de loterías que va ésser l' únich que va tenir la sort de traure. Vaig estarlo contem- plant per veure si li passaria lo que 'm deya la meva mare dels dinés de las rifas, que *jugant venen y jugant se 'n van*. Va jugar setze vegadas apuntant a vermell, y setze vegadas varen sor- tir blancs. Frenétich, va agafar tot l' or que li quedava y va posarlo a vermell, y... altre volta lo blanc y va sortir deixantlo sense *blanca*.

O mellor dit, sense *grogas*.

Desesperat, s' aixecá y cridant digué:

—La meva casa que tinch a Barcelona en ga- rantia de *tant*.

Y altre vegada... blanca.

—¡*Ma femme!* va dir desesperat.

Al sentir aixó, vaig fugir depressa d' aquell maucomi, sense saber si aquell foll s' havia jugat la seva *fam* ó la seva dona, qu' una ó altre cosa 's jugava, segons si parlés en catalá ó en francès....

Han ja passat d' aixó alguns anys, y al recor- dar la *sesomia* impassible del que *tallava* 'l ba- callá a la ruleta de Mónaco, lo banquer, com ell l' anomenan, indiferent als dramas que a sa vista se desenrotllan, per atendre no mes qu' al seu profit, no puch menys que compararlo ab los goberns que toleran cap mena de joch, ex- plotant los vicis de l' humanitat pera criar arbi- tris ab que continuan la trampa que 'ls ha en- tayrat.

CAMETAS.

SANFAINA

El Imparcial diu que a Almencilla (Sevilla), vá resultar divertidísima la festa de Carnestol- tas, que consisteix en fer riure un *home sério*.

A l' hora anunciada l' *home sério* se va posar a la plassa pública y varen comensar a desfilar davant d' éll los espectadors fentli las muecas y gestos més cómichs, fins a gastar tota la seva *chispa*, que no es poca tractanse d' andalussos.

L' *home sério* impassible contestava a tots in- diferent.

—Compare, teniu molt poca gracia per ferme riure.

Tota la població y los forasters, que no eran pochos, varen partirse de riure sense que l' *home sério* deixés d' esserho, guanyant aixís lo premi senyalat per l' Ajuntament.

Al final va ser passejat en triunfo pels carrers de la població.

A nosaltres se 'ns figura que l' *home sério* es el País, que no pot trencar la més petita rialla, a pesar de todas las barbaritats que a las sevas barbas diuhen los polítichs que 'l desgobernan.

L' Ajuntament de Bilbao ha enviat una lápida de marbre, que ha de ser colocada en la sepul- tura del desgraciat maquinista Jaca, mort en lo xoque de Burgos,

Enviem de bona gana nostra enhorabona al municipi de Bilbao perque honra a sos fills sens distinció de classes.

L' últim correu de New-York portava la no- ticia del incendi d' una fonda, fent notar lo modo curiós de salvarse que va aprofitar un viatjant que per vintíssima vegada se trobava en aquets apuros.

Diu que va tirarse de un tercer pis ab lo pa- raiguas obert.

Tothom elogiava l' enginy y serenitat del viat- jant.

Nosaltres elogiam la bondat del paraiguas, que debía valguer quelcom més que los famosos *en tout cas* ab qué se preservan lo cap del nas los dias de pluja los senyors de l' *aigua-cuyt* del carrer de Fernando.

Y a propòsit de paraiguas.

Hi ha una fàbrica a la Rambla, coneguda per cá 'n Cuadros, que té a la cantonada una mons- truosa cuca, que esperém en va veure transfor- mada en elegant papallona, perque sempre sur- ten fallidas nostres esperansas.

Veyam, are que s' acostia la primavera potset li surtirant alas.

Ha mort lo periódich titolat *El Hambre*. ¿De qué ha mort, que haja mort tant depressa? No sería mala broma que *El Hambre* hagués mort de fam.

Diu un periódich que á París s' ha celebrat un *banquete*, quals guisats eran tots de carn de caball, burro y demés *gent de la familia*.
Y donchs, ¿qué fan per'llá los senyors de la protectora?

En una important ciutat d' América la famosa trágica francesa Sarah Bernhard no ha trobat fonda hont hostejarse.

Tothom ha tingut por dels gossos, aucells, serps y altres animalots que l' acompanyan.
Per tot han calificat de *estrambótica* á la protectora de tals animals.

L' altre dia al Saló Parés alguns *inteligents* estavan fent elogis d' un quadro hont hi havia un cotxe pintat de má mestre.

—¡Qu' es bonich! deyan.
Un Sanchez, dich mal, un municipal (potsé 's deya Perez ó Gimenez), s' acosta als admiradors y ab tó d' autoritat los digué:

—¿Quí dice qu' está bien aquest cotxe aixís?
Esti mal y molt mal, como que va contra dirección.

¡Ay, caratsus! aviat me n' hauria descuydat. Que las logrin felissas tots los Josephs, de qualsevol *classe* que sigan.

Y no estranyin que hi posi aixó de *classes*; perque es un nom que sofreix *metamórfosis*. Va á districtes.

Al Poble Sech los hi diuen *Jep*; al Clot, *Pó*; á la Barceloneta, *Pep*; al carré de Fernando, *Pepé*; al *Anxanxa* (part dreta), *Pepín*; y á la part esquerra, *Pepitillo*.

Jo no se perque han de estrafer aixís los noms; potsér aixó causas de molts disgustos.

A un meu amich que 's diu Joseph, y á qui tothom coneix per *Pepino*, li'n va passar una...

Figúrinse que va anar á un poble, qual secretari era molt sabi, com que fins sabia 'l castellá.

Va preguntarli (lo secretari al amich nostre) com se deya.

—Pepino, li va dir lo nostre amich.
—¿Pepino?... ¡ah! ja; cogombre que dihem en catalá.

Ab motiu de las economías se renovan los miracles de Mahoma, que 'l varen posar al sol y 'l varen trobar á l' ombra

Lo mateix els ha passat als malalts de l' hospital de S. Carlos á Madrit

Diu un diari d' alli que per la conveniencia de ser economías los pacients han quedat reduhíts á 5 á cada sala.

Llástima que las economías no hagin estat mes radicals; aixís com ha minvat lo número de malalts pot ser hauria acabat ab lo mateix mal.

ESCAROLA LITERARIA

LO QUE PENSAVA EN JANOT

(Acabament.)

En Janot s' agafá l' orella per la part de dalt ab la punta dels dits, y se la sacudí fortament pera espabilarla puig creya no haver entés bé.

La conversa aná seguint y al cap d' una estona en pobre Janot torná á mortificar sa pobre orella crevent altre volta no haver comprés

—Papá, papá, 's deya ell tot baix, aixó vol dir pare, no hi ha dupte. vamos, á mi m' agrada molt mes Pare que Papá, pero vamos, á ciutat bé ho sabrán mes qu' aquí lo qu' está be, deu estar millor Papá, potser si, pero y aquest mal modo ab que lo tracten al Papá, si fa no fa lo mateix que jo tracto al porquer, y lo qu' es aixó si que per curt que sia 'l meu capir no 'm donarán entenen qu' estiga bé ¡vaja uns estils que n' usen los senyors.

A tot aixó encengueren las llums y en Pere y

la mestresa acompanyaren als seus hostes á la cambra, qu' era la sua propia y que la pobre dona havia arreglat ab lo bó y mellor que tenia, en quant á ells anaren á dormir al quarto del mosso, y eix y 'l porquer á la pallissa, en Joseph que també tenia son llit en la cambra d' aqueixos últims, s' ajegué demant lo ascón.

L' endemá quan lo sol ja era un xich alt, se llevaren nostres dos cassadors cruixits y capulats per las fatigas del dia avans y per lo du qu' era 'l llit. En Janot y 'l porquer no ho entenian, ¿lo llit dels amos diu? si feya quatre dias que havian mudat la palla de la máfega! que haurian dit si haguessen hagut de dormir á la pallissa qu' en aquell temps apenas hi havia palla! y no obstant ells havian passat tota la nit ab un só.

La mestresa tota avergonyida de no tenir cosa mellor pera oferirlos, los serví l' esmorsar. Lo pobre pá moreno va pagar allavoras la festa, que cosas li van trovar!

—No se com vos lo podeu menjar, deyan á la pobre dona.

—Puig jo ben bó que 'l trovo, digué ella, y cada dia dono mil gracias á Deu de tenirlo quan penso que hi ha tanta gent qu' en tenen falta ó que no 'n tenen gens.

—Y á mi tan bó que 'm sap, pensava en Janot; y que desgraciats son los senyors de ciutat que re 'ls agrada y en lloch estant bé.

En eix instant entrá en Pere

—Janot, digué dirigintse al mosso, aquestos senyors voldrían veure si 's pot trovar algún cap de casa; veyas á can pelacanyas, ó á cal Tirabuquet, á la Roca, en fi, ves á veure ab un puesto altre si pots trovar alguna cosa.

—Si aixó es, digué en Paco, pagant lo que sia porta tot lo que trovis, com mes millor.

En Janot se calzá las espadnyas, se tira enrera la barretina, agafá un bastó y á la empenygué 'l camí en busca de perdius.

Quan torná era ja mes de mitj dia puig las casas ahont va anar, eran ben distants l' una de l' altre. Aixó si venia ben carregat quatre perdius, una gran llebre y no se si alguna cosa mes.

—Corra, li digué la mestressa, dina ab una esgarrapada que has de acompanyar als senyors.

En Janot omplí un plat negre de escudella, se 'l posá demunt la palma de la má esquerra y ab la dreta enristrá la cullera fentla pasar ab una rapidesa asombrosa del plat á la boca y de la boca al plat, quan estigué llest passá las lligadas camas de la llebre pel bastó així mateix las de las perdius y apoyantlo en sa espatlla de manera que tota la cassa penjava pel derrera, ell lo aguantava per devant, y tirantse altre volta la barretina á la esquena, cosa que 's veu que feya sempre que anava de camí, álu álu álu, empenygué via seguit dels forasters.

Eixos al despedirse de la mestressa li preguntaren que 's lo que li havian de dar.

—Jo no ho só fet per cap interés, respongué ella, no ho só fet mes que per ajudar al que ajuda ha menester.

—Be be, pero nosaltres ho volem pagar aquí teniu un parell de pessetas, digueren ells deixant una moneda demunt la taula.

—Felis viatge, digué la mestressa.

En Janot feya via, feya via ab sas llargas camas sense adonarse que havia passat endevant dels senyors y que eixos anavan quedant enrera enrera á causa de las moltas relliscadas que davan y de lo dolent de son calsat pues al matí quan anaren per ficarse las botinas las trovaren tant restretas á causa de la mullada del dia avans y de haverse aixugat al foch, que no hi hagué medi de ficárselas y com no volían anar ab espadnyas ni tampoch los hi venían bé las d' en Pere, no tingueren mes remey que obrir las botas ab lo que anavan que no cal dirho.

—¡Hei! Janot, cridaren tement perdrel de vista, vina aquí animal, vols que 'ns torném á perdre? perque 't creus que has vingut?

En Janot torná enrera y 's posá 'l seu detrás disposat á seguir lo seu pás.

—Com rediantre volen caminar bé, se deya ell, jo no podria dar un pas ab eix calsat, millor auria descals, y que son desgraciats los senyors afegia al veurels á cada pas fer una cortesia, ni saben caminar ni poden dormir sinó ab un llit

que no se com deu ser, puig no trovan bó lo del amo, ni trovan cap menjar al seu gust, y fan befas del pá que Deu ni dó, veus aquí que tant bon punt ixen de casa ja pateixen. Deu me conserve tal com só que á lo menes tot arreu ahont vaig estich be y menjo de gust, y si 'm donan pá blanch, quina festa major! y si dormo á la pallissa no 'm cruixexo 'ls ossos y 'm llevo mes trempat que unas pasquas, y no m' haig de posar aqueix pedás blanch al clatell perque no me 'l torri 'l sol, encara que crech que també tenen por de l' ombra perque ahí vespre encara 'l duyen: ¡ay pobrets si haguessen de anar de nits com fem nosaltres, ó si haguessen de segar ó batre ab lo raig del sol com ho farían!

Y tant tost á en Janot li escapa 'l riurer al figurarsels al mitj de l' era ó ab la faus á la má sort que no tots 'ls senyors son aixís perque vamos 'l fill del amo, son cosí son ben axerits: per aixó Deu me conserve tal com soch que millor estich are que sent senyor.

Per fi després de tres horas llargas allí ahont en Janot n' hi hauria estat poch mes de una, arrivaren á la estació ab gran contento dels expedicionaris que semblá que respiravan: y allí, devant de la gent que s' esperavan, ab aire de autoritat y protecció despediren á en Janot; per lo que la gent se figuraren si seria 'l masover. Eix empenygué 'l retorn á casa seua pensant si seria istil á ciutat lo no dir, grans merces ó visqueu molts anys, després de haver rebut un servey.

Aquell mateix vespre arrivaren los expedicionaris cadescú á casa seva, lo pare d' en Paco s' estava repantigat en un silló rodejat de quatre ó cinch amichs, de la seva dona donya Lopita y unas sevas amigas quan entrá lo minyó ab los dos parells de perdius.

—Ola joven, digué lo pare mirant satisfet á son fill per darrere los vidres dels lentes, com ha anat aixó?

—Oh perfectament, digué en Paco llensant las perdius damunt la taula.

—Donya Lopita hi corregrué, ¿y tu las has casadas?

—¡Vaya! prou m' ha costat, figurevos que feya un plourer d' alló d' alló, pero jo no m' arredro per aixó quan surto per cassá, no m' adono de res.

—Ay si, hi te una afició boja, jo sempre tremolo perque com no mira res, un dia pendrá mal, ara mateix ab lo temps que va fer ahir podia agafá un dolor: digué sa mare.

—Ca, no tingas por mamá, com que un ja está ab moviment.

Y com va ser aixó com va ser, explicat, digué lo pare.

—Figurat que arrivem á un bosch, ferestech, espés, feya mitja por, 'ns fiquem á dins y l' Ernesto va en busca de alguna llebra.

—Y la va trobar?

—Jo ho crech, jo 'l deixo perque tinch més afició á las perdius m' endinso dintre 'l bosch y m' en veig una ramada, las apunto y pam, m' en quedan duas al siti.

—Caramba, digueren los senyors.

—O si, ell ja se sap respongué lo pare tot satisfet, en veyentne una, no li escapa, las perseguieix que es un contento.

—Jo que las agafo, seguí ell, y correns empayto las altres, pero francament, alló si que fou pesat, vaig tenir de saltar margens y barranchs, no se com no vaig estimarme, y á tot aixó ab la pluja á la esquena, pero jo no estava per cedir, al últim las torno á trovar, y pam, m' en cau una altre, torno á corre altre vegada y ellas á fugir, y tot aixó ab la pluja, en fi que mi vaig veurer negre, pero ab tot vaig lograr matar la quarta quan ja apenas s' hi veyá.

—Vamos, es massa temerari, murmurá una senyora.

—Y ja dich jo, digué sa mare, pero res, Deu fassa que algun dia no pagui tanta imprudencia.

—Y á la nit ahont dormireu? preguntá 'l pare ab son gran aire de satisfacció.

—Calla no m' en parlis, anarem á pará á una casa, no hem vist res igual, destartalada bruta, una gent com bestiotas, en fi una desgracia.

—Ah, sí, digué una senyora que 's creya que feya fi lo trobar tot lo de aquí dolent, y bó tot

lo de fora; sí, lo que 's aquí no 's pot anar, al estranger allí si que tot está be, vostés veuran las casas de pagés tan netas y ben arregladas que dona gust y una gent tant fina y agradable.

Y la conversa prengué d'aqueix fil pera anar desacreditant á Espanya en qual trevall tots hi prengueren part; mes jo estich pera mí que si en Janot hi hagués sigut, hauria pensat, que aquesta gent tant bruta y tant bestiola, havian complert un precepte sant y humanitari com era lo de recullir al perdut viandant, y que en cambi, élls, la gent fina y ben educada, bescantaban á los que los havian afavorit.

MARÍA DE BELL-LLOCH.

PER L' ALBUM DEL POETA M.

Lo rossinyol refla sas tonadas
des del paratje més frescal y ombriu
y penja entre las brancas perfumadas
la brosta del seu niu.

Tú també fas sentir tas trovas bellas
des d' un casal que dóna plé al mirar,
l' encensan los perfums de las poncellas
y els ayres de la mar.

¡Oh! canta, bon amich, lo cant es vida,
per la Patria abatuda es lo consol;
de sa llengua cantem avuy la florida,
demá... ¡sa llibertat, si Deu ho vol!

JOSEPH FRANQUET Y SERRA.

LLUYTA

Com si 'l fat me fes la guerra,
may puch viure ben tranquil;
pensaments mon cap desterra
que 'm farian esser vil;
fer desitj al cor s' aferra
que 'm tenta per tot istil.
Que sento molt endevino;
que desvariejo imagino;
y, dia y nit m' amohino
buscant de la *Ditwa* 'l fil.

Dins de mon sér duch tancada
la *Esperansa* constantment;
la *Dignitat* ben guardada
vull tenir eternament;
Amor pur per' ma estimada
en un sagrat manament.

No vull ser fals, gens ni mica....
¡y una mirada 'm capfica,
un somris me mortifica,
la *Bellesa* 'm té violent!..

Mon *Idol*, ab sa presència,
m' infundeix gran fé y valor;
en l' altar de ma conciencia
l' *Idol* méu me causa horror.....;
allá ahont vey la *Ignocencia*
hi oviro l' *En any* traydor.....

Y lluytant ab ma fatlera
jo, del *Vici* en la carrera,
¡pendria una *Honra* entera
á cambi del méu *Honor*!!

La *Il·lusió*.. ¡cóm 'ns encega
arrastrantnos al abim!..

Lo *Plajer*.. ¡cóm 'ns entrega,
si convé, á mercé del crim!..
Nostra *Juventut* s' anega
en mar d' *Afany*s que tenim.....

Es lo mar de l' *Amargura*,
de las *Passions* sense cura.....
...Més ¡oh, Deu! ¡y qui detura
l' impuls de lo que sentim?

F. BARBANY.

PRONÓSTICHS

Los trobaran en qualsevol diari ó diariet polítich.

Los uns diuen que las inundacions significan lo próxim naufragi del Crèdit Naciona.

Altres veuen en los temporals de días passats la marejada que hi ha en lo govern, ahont hi falta un bon timoner.

Los proteccionistas se riuhen del cambi de 22 % y esperan veurels á 40, porque aixís no haurán de menester *Aranco's*, per resultar llavors suficientment protegida la protecció nacional.

INVENTARI DE FI DE SIGLE

TIPOS

—No vá á casa de vosté, no.

¿Voleu saber la nostra opinió sobre aquest punt?

Donchs ascoltin; los hi dirém ben á poch á poch. Pósinse LA BARRETINA á cau d'orella y ascoltin: de segur que aixís notarán un remor confús, que, de dirho clar, ens ne podriam fer tres pedras.

Rondallas y quèntos.

L' ARANYA Y 'L DOLÓ

Un día 's van trobá l' aranya y 'l doló á n' els quatre cantons del Call.

—Ola, aranya ahont vas?

—Jo, á casa un senyó, y tu doló?

—Jo, á casa un pastó.

L' aranya se 'n va y puja á un pis y 's posa al menjadó. Al dissapte hi va la criada y, plif, plif, cop d' espulsadó y plumero y la treu. Se 'n va á la sala, mes aixís que la senyora la veu també li pega cop d' espulsadó, que tingué de fugir de tot arreu y tornarsen al carré.

'L doló se 'n va á una casa de pagés y 's posa al genoll del home. Aquest que quan se sent la fitblada agafa la fanga y cop de fangá y al bosch á fe llenya y á carregá la carreta de bous, que 'l doló no hi pugui estar y tingui de fugí.

Aranya y doló anavan pe 'ls carrés, tots dos magres, quan un día 's tornan á trová als quatre cantons del Call.

—Ahont vas aranya tan magre.

—No ho sé, he tingut de fugir de casa del senyó. ¿Y tú doló tan escanyolit, que fas?

—Vaig anar á casa del pastó y també me 'n van treure.

—¿Cambiem?

—Está dit. Tu aranya anirás á casa del pastó y jo á casa del senyó.

Del dit al fet. Lo doló puja la escala y s' entra á casa 'l senyó y se li posa al genoll.

Lo senyó envia á buscá al metje y á casa l' apotecari y vinga unguents, emplastes y re-

meys, y 'l doló quiet, content, engreixantee cada día més.

L' aranya se 'n va á casa 'l pagés y 's fica á l' estable y encara hi hes.

BLAY DE LA PONA.

Trenca - closcas.

XARADA

GEROGLIFICH

FÁBULA

Una vella
mal dos-tres
vivía
sense fer res.
—No tenín
hu ni amichs
per menjá
's llepaba 'ls dits.
—La opinió
la tres-dos
de gandula
y... quins plors!
—Per rentar
son honor
pel carrer
va véndrer tot

De tot la sanch
ha de tenir
ja no treballa
ja 's vol fer rich.

ENDEVINALLA

Tinch veu y no so persona,
tinch fusta y no so fuster,
tinch beta y no so betayre,
tinch corda y no so corder.
¿Donchs que puch ser?

ANAGRAMA

Sr.ª D.ª Vicenta Monplarés.

Formar ab aquestas lletras lo nom d' una població catalana.

Las solucions en lo número próxim.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO.

1.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH. — *Liberato, Batalló, Barber, Barra, Lola, Llú, Re, I.*

CORRESPONDENCIA

Noy Baté.—Havem rebut la seva historieta; pero com té sols interés local no fá pel periódich.

Jordi.—Havem rebut lo seu «Quadret»; no l' hem pogut llegir encara per qu' es molt lo que tenim rebut.

Veurém, quan l' haguém llegit, si fa per casa.

R. Ll.—Havem rebut sos versos. Quelcom n' aprofitarém.

S. Quel.—Está en poder nostre lo seu quènto. No fá per nosaltres, perque li falta lo sabor popular que 'ns hem proposat en los que publiquem.

D. Bartrina.—Ab molt gust publicarém los treballs que 'ns envia.

S. Llamas.—Lo senyor Guillem Santangel fa cinch setmanas que es fora á *Banyeras de Luchon* á pendre las aigües.

G. X.—Com son moltas las poesias amatorias rebudas, hem determinat per ara no publicarlas.

Imprempta La *Renaiçensa*, Xuclá, 13, baixos.